

Mesut BALCI

Yargıtay 21. Hukuk Dairesi Üyesi

Yurtdışında Bulunan Türk Vatandaşlarının 3201 Sayılı Yasa'ya Göre Borçlanmalarında Yeni Uyuşmazlıklar

3201 Sayılı Yasa'ya Göre Borçlananların Yaşlılık Aylığı Tahsis Taleplerinde 506 Sayılı Yasa'nın Geçici 81. Maddesinin (B) Bendinin Uygulanması Sorunu

A- MEVZUATTAKİ DEĞİŞİKLİKLER

506 sayılı Yasa'nın 60. maddesinin 4447 sayılı Yasa'nın yürürlük tarihinden önceki hükümlerine göre, "Erkekler için 25 yıl kadınlar için 20 yıl sigortalılık süresi ve 5000 gün prim ödeme" koşulu ile yaşlılık aylığı bağlanıyordu.

4447 sayılı Yasa'nın 08.09.1999 tarihinde yürürlüğe giren 6. maddesi ile 506 sayılı Yasa'nın 60. maddesi değiştirilmiş, değişiklik yaşlılık aylığı koşullarını ağırlaştırarak "Bu Kanunun (4447 sayılı Kanun) yürürlüğe girmesinden sonra ilk defa sigortalı olacaklar için, "Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olması ve en az 7000 gün veya kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olması, 25 yıldan beri sigortalı bulunması ve en az 4500 gün, malütlük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmaları şarttır." koşulunu getirmiştir.

Öte yandan; 4447 sayılı Yasa'nın 17. maddesi ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'na eklenen Geçici 81. maddesi de, yaşlılık aylığına hak kazanma yönünden 08.09.1999 tarihinden

önce tescili bulunan sigortalılar için düzenleme getirmiştir. Söz konusu 81. maddenin (A) bendindeki düzenlemeye göre, "Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte; (08.09.1999) bu Kanunun yürürlük tarihinden önce yürürlükte bulunan hükümlere göre yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanmış olanlar ile sigortalılık süresi 18 yıl ve daha fazla olan kadınlar ve sigortalılık süresi 23 yıl ve daha fazla olan erkekler hakkında, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte bulunan hükümler uygulanır." Aynı maddenin (B) bendinde de sigortalılık süresine bakılarak kademeli geçiş maddeleri getirilerek yaş ve prim ödeme gün sayısı sınırı konmuş, en erken kadın sigortalı için 41 yaş, erkek sigortalı için ise 45 yaş sınırı getirilmiştir.

Anayasa Mahkemesi, 23.02.2001 gün ve 1999/42 E, 2001/41 Karar sayılı iptal kararı ile 4447 sayılı Yasa ile 506 sayılı Yasaya eklenen Geçici 81. maddenin (B) bendi ile (C) bendini iptal etmiştir. Aynı davada iptale konu (A) bendi iptal edilmemiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararından sonra; 4759 sayılı Yasa ile iptal edilen bendler yeniden düzenlenmiş, (B) bendine bu kez, 23.05.2002 tarihi itibarıyla saptanan sigortalılık sürelerine göre, kademeli olarak prim ödeme gün sayısı koşulu yanında kadınlarda en az 40, erkeklerde en az 44 yaşını esas alan yaş sınırları getirilmiştir.

B- 3201 SAYILI YASA'YA GÖRE BORÇLANANLARIN DURUMU

1- Genel açıklama

3201 sayılı Yasa'ya göre borçlanarlardan, 506 sayılı Yasa'ya tabi olanların durumu borçlandıkları tarihe göre değişiklik göstermektedir.

4447 sayılı Yasa'nın yürürlük tarihi olan 08.09.1999 tarihinden önce borçlanarlara ve bu borçlanma süresi ile yaşlılık aylığına hak kazananlar yönünden bir sorun yoktur. Türkiye'de sigortalılık süresini sağlayacak şekilde sigortalılık başlangıcı varsa bu tarih geçerlidir. Türkiye'de sigortalılık başlangıcı yoksa 3201 sayılı Yasa'nın 5. maddesine göre, borçlarını tamamen ödedikleri tarihten borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürülen tarih sigortalılık başlangıcı olarak dikkate alınır.

Yukarıdaki açıklamalara göre tespit edilen sigortalılık süresi yaşlılık aylığı için yeterli değilse; Geçici 81. maddenin (A) bendindeki düzenlemede yer alan, "Bu Kanunun yürürlük tarihinden (08.09.1999) önce yürürlükte bulunan hükümlere göre yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanmış olanlar ile sigortalılık süresi 18 yıl ve daha fazla olan kadınlar ve sigortalılık süresi 23 yıl ve daha fazla olan erkekler hakkında, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte bulunan hükümler uygulanır." hükmünden hareketle, 506 sayılı Yasa'nın 60. maddesinin 4447 sayılı Yasa ile değişmeden önceki halindeki koşullara göre yaşlılık aylığı bağlanacaktır.

506 sayılı Yasa'nın Geçici 81. maddesinin (A) bendi kapsamına girmeyenler için ise artık 23.05.2002 tarihindeki durumlarına bakılacaktır. 4759 sayılı Yasa'nın Geçici 81. maddesinin (B) bendi bu tarih itibarıyla var olan sigortalılık

süresini esas alarak, yaşa ve prim ödeme gün sayısını esas alan kademeli geçiş sistemi öngörülmektedir.

2- 08.09.1999-23.05.2002 tarihleri arasında borçlanma primini ödeyenlerin durumu

4759 sayılı Yasa açıkça 23.05.2002 tarihinden önceki sigortalılık süresini esas aldığından, bu dönemde borçlanma primini ödeyenler Geçici 81. maddenin (B) bendindeki kademeli geçiş sisteminden yararlanabileceklerdir. Zira, 3201 sayılı Yasa'nın 5. maddesine göre Türkiye'de sigortalı hizmetleri olanların borçlandığı süreler prim ödeme gün sayısına katılacak, hizmeti olmayanların da sigortalılık başlangıç tarihi, borçlanmayı ödediği tarihten borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürülerek bulunan tarih olacaktır. Aşağıdaki açıklamalardan anlaşılacağı üzere, Yargıtay Kararlarında bu durumda olanlar ayrı olarak değerlendirilmemiştir.

3- 23.05.2002 tarihinden sonra prim ödeyenlerle ilgili Yargıtay uygulaması

23.05.2003 tarihinden sonra yurtdışı hizmetlerinin borçlanma tutarını ödeyenler bakımından Yargıtay 10. ve 21. Hukuk Daireleri'nin çoğunluk görüşü ve Hukuk Genel Kurulu'nun kararlarına göre, yaşlılık aylıklarının bağlanacağı tarihin tesbitinde, sigortalılık başlangıcı kabul edilse de, 506 sayılı Yasa'nın geçici 81 maddesinin (B) bendindeki kademeli geçiş sisteminin uygulanması sözkonusu olmayacak, 506 sayılı Yasa'nın değişik 60. maddesi hükmüne göre, "Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olması ve en az 7000 gün veya kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olması, 25 yıldan beri sigortalı bulunması ve en az 4500 gün, mahlülük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmaları" koşulu aranacaktır.

Sözü edilen Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 15.03.2006 gün ve 2006/21-36 Esas, 2006/80 Karar sayılı Kararına göre; "Somut olaya bakıldığında; 7.10.1948 doğum tarihli davacının yurtiçi sigortalı çalışmalarının 1.7.2000'de başladığı, davalı Kurumdan 10.9.1999 tarihi ile 3201 sayılı Kanun uyarınca borçlanma isteminde bulunarak, borçlanma bedelini 12.5.2000 ta-

rihinde yatırdığı, tahsis başvurusunun 31.5.2004 olduğu ve yurtdışı borçlanma ile kazanılan 3538 gün olmak üzere toplam 4480 prim ödeme gün sayısına sahip bulunduğu anlaşılmaktadır.

Davanın yasal dayanağını oluşturan 4447 sayılı Kanunun 17. maddesi ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa eklenen ve 4759 sayılı Kanunun 3. maddesi ile (B ve C) bentlerinde yeniden düzenleme yapılan Geçici 81. maddesi, yaşlılık aylığına hak kazanma yönünden saklı tutulan haklar ile bu koşullara sahip olmayanlar için kademeli bir geçiş öngörmektedir.

Anılan maddenin (4447 sayılı Kanun ile eklenen) (A) bendi uyarınca,

“Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte;

A) Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce yürürlükte bulunan hükümlere göre yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanmış olanlar ile sigortalılık süresi 18 yıl ve daha fazla olan kadınlar ve sigortalılık süresi 23 yıl ve daha fazla olan erkekler hakkında, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte bulunan hükümler uygulanır.”

B) Uyuşmazlık; sigortalılık bilgileri ile 506 sayılı Kanunun 60 ve Geçici 81. maddesinde belirtilen yaşlılık aylığına hak kazanma koşulları dikkate alındığında davacının 1.6.2004 tarihinden geçerli olarak tahsise hak kazanıp kazanmadığı, yaşlılık aylığında kademeli geçişi öngören 4447 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanun uyarınca yapılan borçlanmanın, kademeli geçişte aranan sigortalılık süresinin hesabında dikkate alınıp alınmayacağı noktasında toplanmaktadır.

Sigortalılara yurtdışında geçen çalışmalarını borçlanabilme olanağı veren 3201 sayılı Kanunun 6. maddesi hükmü uyarınca değerlendirilen sürelerle istinaden aylık tahsisi yapılabilmesi için tahakkuk ettirilen döviz borcunun tamamının ödenmiş olması aranmaktadır.

Borçlanılan sürenin sigortalılık süresi olarak değerlendirilebilmesi, yasada belirtilen süre içerisinde olmak üzere borçlanma primlerinin Kuruma ödenmiş olması koşuluna bağlı bulunmaktadır. Yasada belirtilen borçlanma koşulları gerçekleşmeden, yurtdışında geçen sürenin si-

gortalılık süresi olarak değerlendirilmesine yasa olarak bulunmamaktadır.

4447 sayılı Kanunun 17. maddesi ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa eklenen Geçici 81. maddesinin yürürlüğe girdiği 8.9.1999 tarihi itibarıyla davacının tahsis kapsamında değerlendirilecek her hangi bir sigortalılık süresi bulunmamaktadır. Yurt dışı borçlanma talebi ve borçlanma bedelinin ödenmesinin ise anılan maddenin yürürlüğünden sonraki tarihlerde yapıldığı konusunda uyuşmazlık bulunmamaktadır.

Geçici 81. maddede öngörülen geçiş dönemi yaşlılık aylığı koşullarının belirlenmesinde sigortalının, (maddenin A bendi uyarınca) 8.9.1999 tarihinde, (B ve C bentleri uyarınca) 23.5.2002 tarihinde mevcut ve geçerli sigortalılık sürelerinin dikkate alınması yasa gereğidir.

Geçici 81. maddenin (A) bendinin yürürlük tarihinden sonra yurt dışı çalışmaların borçlanması yoluyla elde edilen sigortalılık süresi dikkate alınarak, davacının 4447 sayılı Kanundan önce yürürlükte bulunan yaşlılık aylığı koşullarından yararlandırılmasını sağlayan Geçici 81. maddenin (A) bendi uyarınca isteminin kabulüne karar verilmesi isabetsiz olup, Hukuk Genel Kurulu'nca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulmak gerekirken, önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır.” denmektedir.

Öte yandan; Yargıtay 10. ve 21. Hukuk Daireleri'nin yerleşmiş içtihatları ile aynı yönde olan Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 03.11.1999 gün ve 1999-10/654 Esas, 1999/899 Karar sayılı Kararı, aynı şekilde 23.01.2001 gün ve 2001/10-232 Esas, 2001/272 Karar sayılı Kararı, ilk defa Almanya'da sigortalı bir işte çalışmaya başlayan ve 3201 sayılı Yasa'ya göre borçlanan Türk vatandaşının, 506 sayılı Yasa'ya göre; sigortalılık başlangıcının sosyal güvenlik sözleşmesi gereğince Almanya'da ilk defa sosyal sigortaya girdiği tarih olduğu yönündedir.

Yargıtay 21. Hukuk Dairesi'nin 19.10.2009 gün ve 2008/13091 Esas, 2009/13006 Karar sayılı Kararında, Hukuk Genel Kurulu kararı gerekçe gösterilerek aynı yönde bozma kararı verilmesine karşın “davacının sigortalılık başlangıç tarihinin 22.07.1977 olduğu ve tahsis talep tarihi olan 31.12.2007 tarihi itibarı ile 3201

sayılı Yasa kapsamında Almanya'da geçen 22.07.1977-22.05.1996 tarihleri arasındaki çalışmaları 5000 günü kuruma borçlanarak 30 yıldan fazla sigortalılık süresi ile 5000 gün prim ödemesi bulunduğu konusunda uyuşmazlık yoktur. Uyuşmazlık davacının yaşlılık aylığı şartlarının yurt dışı borçlanmasını yaptığı tarih olan 27.12.2007 tarihinde yürürlükte olan 506 sayılı Yasa'nın 60/A-b maddesi uyarınca mı yoksa 25.08.1999 tarih ve 4447 sayılı Yasa'nın 17 maddesi ile 506 sayılı Yasa'ya eklenen geçici 81. maddesi hükümlerine göre mi belirleneceği noktasında toplanmaktadır." denmektedir. Karardan anlaşılacağı gibi, sigortalılık süresine esas sigortalılık başlangıcı kabul edilmesine karşın, 08.09.1999 tarihinde henüz borçlanma bedeli ödenmediğinden, başka bir anlatımla bu tarih itibarıyla prim ödeme gün sayısı bulunmadığından hareketle Geçici 81. maddenin uygulanamayacağı kabul edilmektedir.

Bu uygulama sonucunda, özetle; 3201 sayılı Yasa'ya göre 08.09.1999 tarihinden sonra borçlanma bedelini ödeyenlerden kadınların 58, erkeklerin ise 60 yaşından önce yaşlılık aylığı almaları imkansız hale gelmektedir.

C- YARGITAY UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ VE SONUÇ

23.05.2002 tarihinden önce 3201 sayılı Yasa'ya göre borçlanarak primini ödeyenler, Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararı üzerine 4759 sayılı Yasa ile Geçici 81. maddeye eklenen (B) bendinin açık hükmü gereğince, bu tarih itibarıyla elde ettikleri prim ödeme gün sayısı ve sigortalılık başlangıcına göre kademeleli sistemdeki durumlarına göre yaşlılık aylığına hak kazanacaklardır.

Uyuşmazlığın çözümü; 506 sayılı Yasa'nın Geçici 81. maddesinin (B) bendinde yer alan sürenin "sigortalılık süresi" mi, "prim ödeme gün sayısı" mı olduğu noktasında toplanmaktadır. Gerek 4447 sayılı Yasa ile ve gerekse Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararından sonra 4759 sayılı Yasa ile getirilen (B) bendinde açıkça "sigortalılık süresi"nden söz edilmektedir.

"Sigortalılık süresi" uzun vadeli sigorta kollarına ilişkin bir kavram olup, sosyal güvenlik mevzuatına tabi olarak ilk defa çalışmaya baş-

lanılan "sigortalılık başlangıcı" tarihi ile yaşlılık sigortasından tahsis talebinde bulunulan veya ölüm sigortası bakımından sigortalının ölüm tarihine kadar geçen zaman dilimidir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun yukarıda sözü edilen kararında, Almanya'da çalışarak borçlanan Türk vatandaşları yönünden, Sosyal Güvenlik Sözleşmesi gereğince Almanya'daki ilk sigortalılık tarihi sigortalılık başlangıcı olarak kabul edilmektedir. Bu durumda Almanya'dan gelerek borçlananlar için sigortalılık süresi bu tarihten başlar. Geçici 81. maddenin (B) bendinin uygulanmasının sözkonusu olduğu durumlarda, aksinin uygulandığı açıklanmışsa da Hukuk Genel Kurulu Kararı "sigortalılık süresini" değil "prim ödeme gün sayısını" esas almış olmaktadır. Keza 21. Hukuk Dairesi'nin kararlarında da açıkça Almanya'daki sigortalılık başlangıcı kabul edilmesine karşın Geçici 81. maddenin (B) bendi uygulanmamaktadır.

Sigortalılık başlangıcı yönünden, buldukları ülke ile yapılan sosyal güvenlik sözleşmelerinde açık hüküm bulunmayan veya hiç sözleşme yapılmayan ülkelerde bulunanların durumu ise 3201 sayılı Yasa hükümlerine göre değerlendirilecektir.

Sosyal güvenlik sözleşmelerinde özel hüküm bulunmayan veya sözleşme imzalanmayan ülkelerdeki çalışmalarını borçlananlar yönünden sigortalılık başlangıcının ve dolayısıyla sigortalılık süresinin nasıl hesaplanacağı, 3201 sayılı Yasa'nın 5. maddesinde düzenlenmiştir. Maddede, borçlanma konusu hizmetlerinden sonra Türkiye'de tescili bulunan sigortalılar yönünden sigortalılık başlangıcı, tescil tarihinden itibaren borçlanılan süre kadar geriye gidilerek bulunacak, hiç tescili olmayanlar için de borçun tamamen ödendiği tarihten borçlanma süresi kadar geriye gidilerek bulunacaktır.

Türkiye'de sigortalı olarak tescili bulunanlar Geçici 81. maddenin (B) bendinden yararlanırken tescili bulunmayanların yararlanamaması bir eşitsizliğe yol açmaktadır.

Sonuç olarak; 3201 sayılı Yasa'ya göre sonradan borçlananların, 506 sayılı Yasa'nın Geçici 81. maddesinin yürürlüğe girdiği tarihte hiç hizmetlerinin bulunmadığı gerekçesiyle 81/B maddesinin uygulanmaması, 3201 sayılı Yasa'nın 5. maddesinde açıkça yazılı olan hakların ortadan kaldırılmasına yol açmaktadır.

Prof. Dr. Ahmet KIRMAN

Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Şirketlerin Prim Borçlarından Dolayı Üst Düzey Yöneticilerinin Sorumlulukları

16 Haziran 2006 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun 88. maddesinin ilk şekline göre tüzel kişilerin üst düzeydeki yönetici veya yetkilileri prim borçlarının ödenmesi bakımından işveren ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulmuştur.

5510 sayılı Kanun’un 88. maddesindeki bu hüküm 17 Nisan 2008 tarih ve 5754 sayılı Kanun’un 52. maddesi ile değiştirilerek prim ödemelerinden sorumlu kişilerin kapsamı genişletilmiş ve sigorta primlerinin ödenmemesi halinde, işverenlerin yönetim kurulu üyeleri de dahil olmak üzere üst düzeydeki yönetici ve yetkilileri ile Kanuni Temsilcileri işveren ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulmuşlardır.

Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyelerinin sorumlulukları T.T.K.’nın 336. maddesinde “Mesuliyet” başlığı altında açıklanmıştır. Bu hükme göre yönetim kurulu üyeleri şirket namına yapılmış işlemlerden şahsen sorumlu tutulamazlar. Yönetim kurulu üyelerinin işveren

ile birlikte müşterek sorumluluğu kendilerine yüklenen görevleri kasten veya ihmal sonucu yapmamaları halinde doğmaktadır.

Görülebileceği üzere, Türk Ticaret Kanunu yönetim kurulu üyeleri için kusurlu sorumluluk aramaktadır. Ancak gerek 5510 sayılı Kanun gerekse 6183 sayılı Kanun ile yönetim kurulu üyelerine icracı olsun olmasın şirketin borçlarından dolayı müteselsil sorumluluk getirilmiştir. Bu sorumluluk temel kanun olan T.T.K. hükümleri ile çelişkili bir durum ortaya çıkarmaktadır.

5510 sayılı Kanun’un 88. maddesine göre, prim borçları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip edilmektedir.

Bu kanun hükümlerine göre idare ödenmeyen prim borçları için;

- Ödeme Emri Gönderme,
- Teminat İsteme,
- Haciz,
- Yurtdışına Çıkma Yasağı,

şeklindeki yaptırımları uygulayabilme imkânına sahiptir.

Uygulamada şirket tüzel kişiliğinin mal varlığı yeterince takip edilmemekte şirket nezdinde gerekli haciz işlemleri gerçekleştirilmeden, doğrudan yönetim kurulu üyelerinin ve üst düzey yöneticilerinin mal varlığına haciz getirilmek veya yurtdışı yasağı konmak suretiyle borcun kolay yoldan tahsili tercih edilmektedir.

Prim borcunun geç yatırılması veya hiç yatırılmamasında icrai bir kusuru olmayan yönetim kurulu üyelerinin de sorumlu tutularak tüm mamelekine haciz konması, yurtdışı çıkışı yasağı getirilmesi öncelikle T.T.K. hükümleri ile bağdaşmamaktadır. T.T.K.'da yönetim kurulu üyelerine şirket adına yapılmış işlemlerden şahsen sorumlu tutulmamaları, kasit ve ihmale bağlı olarak kusurlu sorumluluk getirilmiş olması anonim şirket ortaklık yapısı ve yönetim şekline uygun bir sorumluluktur.

6183 ve 5510 sayılı Yasalarla getirilen müşterek ve müteselsil sorumluluk hükümleri anonim şirketlerde yönetim kurulu üyeliği yapacak basiretli yöneticilerin ortaya çıkmasını güçleştirmekte ve ticari hayatı zorlaştırmaktadır.

6183 sayılı Kanuna göre tahsil edilemeyen amme alacağı terimi;

“Amme borçlusunun bu kanun hükümlerine göre yapılan mal varlığı araştırması sonucunda haczi kabil herhangi bir mal varlığının bulunmaması, haczedilen mal varlığının satılarak paraya çevrilmesine rağmen satış bedelinin amme alacağını karşılamaması gibi nedenlerle tahsil edilemeyen amme alacaklarını” ifade etmektedir.

Görüleceği üzere, 6183 sayılı Kanun ve 5510 sayılı Kanun'un 88. maddesine göre prim borçlarının öncelikle işveren nezdinde yapılacak yasal takibatlarla sağlanması, üst düzeydeki yönetici ve yetkililer nezdinde yapılacak takibata başlanabilmesi için ise işveren nezdindeki yasal takibatın sonuçsuz kalması gerekmektedir.

Gerçekte 6183 sayılı Kanun hükümlerinde de bu esas geçerlidir, ancak uygulamada şirket tüzel kişiliğinin mal varlığı yeterince takip edilmemekte şirket nezdinde gerekli haciz işlemleri gerçekleştirilmeden, doğrudan yönetim kurulu üyelerinin ve üst düzey yöneticilerinin mal varlığına haciz getirilmek veya yurtdışı yasağı konmak suretiyle borcun kolay yoldan tahsili tercih edilmektedir. Bu da yönetim kurulu üyelerini ve üst düzey yöneticileri mutazarrır etmektedir. Oysa tüzel kişiliğin tüm mal varlığının haciz ve paraya çevrilmesi işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve borcun bu yoldan sağlanan gelire karşılanmasının esas olması gerekir.

Üst düzey yönetici ve yönetim kurulu üyelerinin mal varlığına gidilebilmesi için şirket mal varlığı üzerinde yapılan takibatların sonuçsuz kalması gerekmektedir. Şirket yöneticilerini son derece rahatsız eden bu uygulamaların ortadan kaldırılması için gereken düzenlemelerin yapılması zarureti mevcuttur. Anonim şirketlerin sağlıklı yönetim ve idaresinin sağlanması için çalışacak özverili insanların ortaya çıkması ancak bu düzenlemelerin yapılabilmesi halinde mümkün olabilecektir.